

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/migr_outlook-2016-en

מבט על ההגירה הבינלאומית 2016

תקציר בעברית

מגמות עיקריות

מנתונים מקדימים לשנת 2015 עולה כי זו השנה השנייה ברציפות נרשם גידול חד בזרמי ההגירה הקבועים באזור OECD. בשנת 2015 היגרו לצמיתות למדינות OECD כ-4.8 מיליון איש, קצת יותר מרמת השיא שנרשמה ב-2007 ו-10% יותר מאשר ב-2014.

הגירה לצורך איחוד משפחות ותנועה חופשית בגבולות האיחוד האירופי הסבירו, כל אחת, כ-30% מסך כל ההגירה לצמיתות למדינות OECD. עלייה חדה נרשמה ב-2014 בהגירה מרומניה, בולגריה, איטליה וצרפת. מכל שלושה מהגרים שהגיעו למדינות OECD, אחד הגיע ממדינה אחרת שחברה ב-OECD. כ-1 מכל 10 מהגרים ל-OECD הוא סיני ו-1 מכל 20 הוא הודי.

גידול נרשם גם בהגירה הזמנית. ב-2014, ניידות בתוך חברות והעברות זמניות של עובדים לתפקיד אחר באיחוד האירופי ובאזור הסחר החופשי האירופי עלו ב-17% וב-38% בהתאמה. במספר מדינות, נרשם גידול בגיוס של עובדים עונתיים מחו"ל.

ב-2015, היו ב-OECD מספר שיא של 1.65 מיליון מחפשי מקלט חדשים. כ-1.3 מיליון מהם הגיעו למדינות OECD האירופאיות. כ-25% מבקשות המקלט הוגשו על ידי סורים, כ-16% על ידי אפגנים. ב-2015, רשמה גרמניה 440,000 בקשות מקלט רשמיות ויותר ממיליון קדם-הרשמות. שבדיה קיבלה את מרבית הבקשות באופן יחסי לאוכלוסייתה (1.6%).

ב-2015 - 2016 לא נרשמו שינויים בולטים במדיניות OECD בנושא הגירה. עם זאת, בקנדה, נכנסה לתוקפה ב-2015 מערכת חדשה לניהול בקשות של מהגרים מסיבות כלכליות. באירופה, ב-2015 אומצה ויושמה "האג'נדה האירופאית בנושא הגירה", וכך גם אמצעים אחרים שנועדו לטפל בסיבות המקוריות ובהשלכות של זרמי ההגירה האחרונים וביצוע רפורמות במערכת המקלט האירופאי המשותפת. ב-2016, הציעה הוועדה האירופאית תיקונים לדירקטיבת הכרטיס הכחול לעובדים מקצועיים מאד ואת התנאים להצבת עובדים בגבולות האיחוד האירופי.

בשנים 2011 - 2015, שיעורי התעסוקה של המהגרים במרבית מדינות OECD לא נרשם שינוי בשיעורי התעסוקה של מהגרים או שנרשם שינוי קטן בלבד, אך ברבות מהן אבטלת המהגרים נותרה גבוהה. בממוצע, כ-60% מהמהגרים ב-OECD מועסקים (לעומת 64.9% ילידים) ושיעור האבטלה בקרבם מגיע ל-9.3% (לעומת 7.3% בקרב היליידים).

במדינות המושפעות ביותר ממשבר הפליטים, הוגברו הפעולות לשילוב מבקשי המקלט והפליטים. ההוצאה על חינוך ועל קורסים ללימוד השפה עלתה באוסטריה, בפינלנד, בגרמניה, בנורבגיה ובשבדיה. מספר ארצות קיצרו את זמני ההמתנה לכניסה לשוק העבודה או שהקלו את הגישה לקורסים ללימוד שפות ולהערכת כישורים.

ההשפעה המקומית של ההגירה

מרבית הראיות האמפיריות על השפעת ההגירה במדינות המארחות מתמקדות ברמה הארצית, אף כי ההשפעה מורגשת בעיקר ברמה המקומית. קשה להכליל בין תחומים (שוק העבודה, חינוך, בריאות, דיור וכדומה); השפעתה המקומית של ההגירה תלויה בדרך כלל במאפיינים הסוציו-כלכליים הספציפיים של המהגרים. לדוגמה, קיימות ראיות המצביעות על כך שבהשוואה ליליידים, מהגרים נוטים לצרוך פחות שירותי בריאות, אך משתמשים בתחבורה הציבורית

לעיתים קרובות יותר. בבית הספר, ילדי המהגרים, ובמיוחד אלו מביניהם שהגיעו לאחרונה, לרוב זקוקים לתמיכה רבה יותר ומכאן שעלות החינוך שלהם לנפש גבוהה יותר, בעיקר בגלל לימודי השפה.

הגעת זרמי הגדירה גדולים ופתאומיים עשויה להחריף בעיות מבניות קיימות בתשתיות המקומיות. התאמת התשתיות לביקוש הגבוה יותר יכולה לקחת זמן. הבנה שהגירה אינה הסיבה העיקרית לאתגרים אלה היא צעד ראשון חשוב בדרך לתיקון דעת קהל שלילית לרוב עם העובדות של המצב.

זעזועים סביבתיים וגיאופוליטיים הקשורים בהגירה

זעזועים סביבתיים וגיאופוליטיים קשורים לעיתים קרובות בזרמי הגירה גדולים, שיכולים להפעיל לחץ רב על מערכות הגירה חוקית והגנה.

ניסיון העבר מראה כי מדינות OECD משתמשות באמצעי סעד זמניים לאנשים ממדינות עימות או ממדינות המתמודדות עם אסונות טבע. במדינות אחדות ב-OECD פועלות תכניות גדולות ליישוב מחדש במקרים של זעזועים גיאופוליטיים, אך הגנה זמנית ומשנית עודנה התגובה השכיחה ביותר לעליות מהירות במספרם של מבקשי מקלט, כולל במשבר הנוכחי. נתיבים חלופיים, כגון ערוצי עבודה, לימודים בחו"ל ומשפחה, או אשרות מסיבות הומניטריות ותכניות חסות פרטיות, אינם חלק מהתגובה הרגילה לזרמים המוגברים, כולל בהקשר למשבר הפליטים הנוכחי.

סקירת שנה זו מדגישה כי: אי אפשר לקחת כמובן מאליו שיתוף פעולה בינלאומי אפקטיבי; משברים שמתארכים יוצרים מתחים גוברים בין הצורך בפתרונות ארוכי טווח ובין ההעדפה הכללית לאמצעי הגנה בטווח הקצר; וגם בהקשר של מסגרת הגנה בינלאומית, יש לבחון מחדש את נושא הסלקציה, שהינה מאפיין שכיח של מרבית מערכות ההגירה.

ממצאים עיקריים

ישנה עלייה בהגירה ששבה לרמתה מלפני המשבר.

- זרמי הגירה קבועים למדינות OECD הסתכמו ב-4.3 מיליון כניסות ב-2014 (עלייה של 4% לעומת 2013). לפי ממצאים מקדימים, ב-2015 נרשמה עלייה של כ-10%.
- ב-2014, מנתה האוכלוסייה הזרה במדינות OECD 120 מיליון איש.
- ב-2015, נרשמו במדינות OECD 1.65 בקשות למקלט, פי שניים ממספר הבקשות שנרשמו בשנים 2014 ו-1992.
- ב-2013, כ-3 מיליון סטודנטים זרים היו רשומים במדינות OECD, 23% מהם מסיין.

אין להמעיט בערכה של השפעת ההגירה ברמה המקומית.

- בכל מדינות OECD, יש למהגרים ייצוג יתר באזורים העירוניים.
- ההשפעה על התשתית הציבורית ועל השירותים תלויה במאפיינים היחסיים של המהגרים בהשוואה לילידים ובשירותים הציבוריים והתשתיות הנבחנו. זרמים נכנסים גדולים יכולים להפעיל לחץ על תשתיות מקומיות. עם זאת, בעוד שהגירה יכולה להחריף בעיות מבניות, ובעיקר בתחומי הדיור והחינוך, על פי רוב היא אינה המקור העיקרי לבעיות אלה.

מדינות הגירה יכולה להגיב טוב יותר לזעזועים גיאופוליטיים וסביבתיים

- קיים מגוון מכשירים בינלאומיים מוגבל להתמודדות עם הגירה תלוית זעזועים.
- למרות האתגרים המעשיים של הטמעת נתיבים חלופיים לפליטים, הפוטנציאל במובן של מספר הנהנים יכול להיות חשוב, כפי שראינו במשבר הסורי.
- באזור OECD, הוענקו בחמש השנים האחרונות 18,200 אישורי עבודה לסורים (כ-2 מיליון סורים בני 18 - 59 הועברו למדינות שכנות), בעוד שכ-15,300 סורים צעירים קיבלו אשרות סטודנט למדינות OECD (פחות מ-10% מהסטודנטים הסורים שנאלצו לעזוב) ויותר מ-72,000 סורים אוחדו מחדש עם בני משפחותיהם.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

תקצירים רב-לשוניים הם קטעים מתורגמים מתוך פרסומים של ה-OECD שפורסמו במקור באנגלית ובצרפתית. ניתן להשיגם ללא תשלום בחנות המקוונת של ה-OECD, בכתובת www.oecd.org/bookshop

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם יחידת זכויות ותרגומים של ה-OECD, מינהלת ענייני ציבור ותקשורת, בדוא"ל: rights@oecd.org, או בפקס מס':

+33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

תר האינטרנט שלנו www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2016), *International Migration Outlook 2016*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2016-en